

Srijeda 13. rujna 2017.

P8_TA(2017)0346

Korupcija i ljudska prava u trećim zemljama

Rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2017. o korupciji i ljudskim pravima u trećim zemljama (2017/2028(INI))

(2018/C 337/12)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda protiv korupcije koja je stupila na snagu 14. prosinca 2005. ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima i Deklaraciju UN-a o borcima za ljudska prava,
- uzimajući u obzir Povelju Ujedinjenih naroda,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima te Međunarodni pakt o socijalnim, gospodarskim i kulturnim pravima,
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Konvenciju Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) iz 1997. o borbi protiv podmičivanja stranih javnih dužnosnika u međunarodnom poslovanju, preporuku Vijeća iz 2009. o daljnjoj borbi protiv mita i preporuku iz 2009. o poreznom odbitku na mito plaćenog stranim javnim dužnosnicima i drugim povezanim instrumentima ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Strateški okvir EU-a za ljudska prava i demokraciju usvojen 2012. i Akcijski plan EU-a za ljudska prava i demokraciju za razdoblje 2015. – 2019. koji je 20. srpnja 2015. usvojilo Vijeće za vanjske poslove,
- uzimajući u obzir Smjernice EU-a o braniteljima ljudskih prava kako su usvojene na 2914. sastanku Vijeća za opće poslove od 8. prosinca 2008. ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju UN-a naslovljenu „Promijeniti svijet: program održivog razvoja do 2030.“, koju je Opća skupština UN-a donijela 25. rujna 2015. ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir izvješće Europske investicijske banke (EIB) pod nazivom „Politika sprečavanja i odvratanja od zabranjenog ponašanja u aktivnostima Europske investicijske banke“ („politika EIB-a za borbu protiv prijevара“) usvojeno 8. studenoga 2013. ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Vodeća načela o poduzetništvu i ljudskim pravima kojima se provodi okvir Ujedinjenih naroda za zaštitu, poštovanje i pomoć ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća o poduzetništvu i ljudskim pravima od 20. lipnja 2016. ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 25. listopada 2016. o korporativnoj odgovornosti za ozbiljne povrede ljudskih prava u trećim zemljama ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ <https://www.unodc.org/unodc/en/treaties/CAC/>

⁽²⁾ http://www.oecd.org/daf/anti-bribery/ConvCombatBribery_ENG.pdf

⁽³⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:l33601&from=EN>

⁽⁴⁾ http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

⁽⁵⁾ http://www.eib.org/attachments/strategies/anti_fraud_policy_20130917_en.pdf

⁽⁶⁾ http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf

⁽⁷⁾ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/06/20-fac-business-human-rights-conclusions/>

⁽⁸⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0405.

Srijeda 13. rujna 2017.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. listopada 2016. o borbi protiv korupcije i daljnjem postupanju nakon rezolucije Odbora CRIM ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. srpnja 2016. o odlukama o porezima i ostalim mjerama slične prirode ili učinka ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. studenog 2015. o odlukama o porezima i ostalim mjerama slične prirode ili učinka ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. srpnja 2015. o izbjegavanju plaćanja poreza i utaji poreza kao izazovima za upravljanje, socijalnu zaštitu i razvoj u zemljama u razvoju ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. lipnja 2015. o nedavno razotkrivenim slučajevima korupcije na visokoj razini u FIFA-i ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. listopada 2013. o organiziranom kriminalu, korupciji i pranju novca: preporuke za radnje i inicijative koje treba poduzeti ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. listopada 2013. o korupciji u javnim i privatnim sektorima i njezinu utjecaju na ljudska prava u trećim zemljama ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir Kaznenopravnu konvenciju Vijeća Europe o korupciji, Građanskopravnu konvenciju Vijeća Europe o korupciji te Rezolucije (98)7 i (99)5 o osnivanju skupine država protiv korupcije (GRECO) koje je usvojio Odbor ministara Vijeća Europe 5. svibnja 1998. odnosno 1. svibnja 1999.,
- uzimajući u obzir Izjavu iz Jakarte o načelima za antikorupcijske agencije usvojenu 26. i 27. studenog 2012. ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir Deklaraciju iz Paname povodom sedme godišnje konferencije i opće skupštine Međunarodne udruge antikorupcijskih tijela (IAACA) usvojenu 22. – 24. studenog 2013.,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Opće skupštine UN-a o nacionalnim ustanovama za promicanje i zaštitu ljudskih prava usvojenu 17. prosinca 2015. i Rezoluciju Vijeća UN-a za ljudska prava o nacionalnim ustanovama za promicanje i zaštitu ljudskih prava usvojenu 29. rujna 2016. ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir konačno izvješće savjetodavnog odbora Vijeća UN-a za ljudska prava o negativnom učinku korupcije na uživanje ljudskih prava od 5. siječnja 2015. ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir Konvenciju Afričke unije o sprječavanju i borbi protiv korupcije (AUCPCC) ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir inicijativu Globalnog sporazuma Ujedinjenih naroda da se strategije i mjere temelje na univerzalnim načelima ljudskih prava, zapošljavanja, okoliša i borbe protiv korupcije ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir indeks percepcije korupcije koji svake godine objavljuje Transparency International,
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0403.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0310.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0408.

⁽⁴⁾ SL C 265, 11.8.2017., str. 59.

⁽⁵⁾ SL C 407, 4.11.2016., str. 81.

⁽⁶⁾ SL C 208, 10.6.2016., str. 89.

⁽⁷⁾ SL C 181, 19.5.2016., str. 2.

⁽⁸⁾ https://www.unodc.org/documents/corruption/WG-Prevention/Art_6_Preventive_anti-corruption_bodies/JAKARTA_STATEMENT_en.pdf

⁽⁹⁾ <http://nhri.ohchr.org/EN/AboutUs/Governance/Resolutions/A.HRC.RES.33.15%20EN.pdf>

⁽¹⁰⁾ http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/RegularSessions/Session28/Documents/A_HRC_28_73_ENG.doc

⁽¹¹⁾ http://www.eods.eu/library/AU_Convention%20on%20Combating%20Corruption_2003_EN.pdf

⁽¹²⁾ <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>

Srijeda 13. rujna 2017.

- uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove i mišljenja Odbora za razvoj i Odbora za međunarodnu trgovinu (A8-0246/2017),
- A. budući da se korupcija, složeni globalni fenomen koji pogađa i sjeverne i južne zemlje, može definirati kao zlouporaba dodijeljenih ovlasti radi pojedinačnog, kolektivnog, izravnog ili neizravnog privatnog dobitka te narušavanjem javnog povjerenja i učinkovitosti i djelotvornosti institucija te vrijednosti demokracije i ljudskih prava, etike, pravde, održivog razvoja i dobrog upravljanja predstavlja ozbiljnu prijetnju javnim interesima, socijalnoj, političkoj i gospodarskoj stabilnosti i sigurnosti;
- B. budući da korupcija može biti u rasponu od pokušaja manjih razmjera da se utječe na pojedince, javne dužnosnike ili provedbu javnih usluga do pokušaja velikih razmjera da se naruše politički, ekonomski i/ili pravni sustavi, u cilju promicanja i financiranja terorizma, poticanja ekstremizma, smanjenja poreznih prihoda i podupiranja mreža organiziranog kriminala;
- C. budući da je korupcija uzrokovana neuspjehom političkih, gospodarskih i pravosudnih sustava da osiguraju snažan, neovisan nadzor i sustav odgovornosti;
- D. budući da je smanjenje korupcije ključno za gospodarski rast, smanjenje siromaštva, stvaranje bogatstva, obrazovanje, socijalnu skrb, zdravstvo, razvoj infrastrukture i rješavanje sukoba, kao i za jačanje povjerenja u institucije, poduzetništvo i politike;
- E. budući da u mnogim državama korupcija ne predstavlja samo značajnu sustavnu prepreku za ostvarenje demokracije, poštovanje vladavine prava, političke slobode i održivog razvoja te za uživanje svih građanskih, političkih, ekonomskih, socijalnih i kulturnih ljudskih prava, već je i mogući uzrok brojnih kršenja ljudskih prava; budući da je korupcija jedan od najzanimljivijih oblika kršenja ljudskih prava kojim se potpiruju nepravda, nejednakost, među ostalim u odnosu na financijske i gospodarske resurse, nekažnjavanje, proizvoljno djelovanje, politički i vjerski ekstremizam i sukobi;
- F. budući da korupcija, prijeteci učvršćivanju demokracije i provedbi ljudskih prava i potkopavajući državne vlasti, može dovesti do društvenih nemira, uključujući nasilje, građanskih prosvjeda i velike političke nestabilnosti; budući da je korupcija i dalje sustavno zanemarivan katalizator sukoba u zemljama u razvoju, koji dovodi do široko rasprostranjenog kršenja ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava te do nekažnjavanja počinitelja; budući da je postojeći status quo u pogledu korupcije te nezakonito bogaćenje na položajima u državnoj vlasti dovelo do preuzimanja moći i održavanja kleptokrata na vlasti;
- G. budući da velika korupcija u brojnim zemljama dovodi do slabog ljudskog, socijalnog i gospodarskog razvoja, niskih stopa obrazovanja i ostalih javnih usluga, ograničenih građanskih i političkih prava, male ili nepostojeće političke konkurencije, slobode internetskih i konvencionalnih medija i nedostataka u vladavini prava;
- H. budući da korupcija ima negativne učinke na uživanje ljudskih prava, da ima specifične negativne posljedice i nerazmjerno utječe na najviše obespravljene, marginalizirane i ranjive skupine društva kao što su žene, djeca, osobe s invaliditetom, osobe starije dobi, siromašne osobe, autohtono stanovništvo ili osobe koje pripadaju manjinama i to tako što im onemogućuje političku participaciju, oduzima pristup javnim i socijalnim programima i službama, pravdi, prirodnim resursima, uključujući tlo, radna mjesta, obrazovanje, zdravstvo i stanovanje; budući da korupcija također utječe na napredak prema zaustavljanju diskriminacije, rodnoj jednakosti i jačanju položaja žena ograničavanjem kapaciteta žena da traže svoja prava; budući da korupcija narušava opseg i sastav rashoda vlada, čineći ozbiljnu štetu sposobnosti države da maksimalno iskoristi svoje raspoložive resurse u cilju potpunog ostvarenja ekonomskih, socijalnih i kulturnih prava, dobrog funkcioniranja demokracije i vladavine prava te razvoja zajedničke etike;
- I. budući da je UN-ov cilj održivog razvoja br. 16 usmjeren na mir, izgradnju jakih institucija i borbu protiv korupcije; budući da EU mora radi općeg postizanja cilja br. 16 hitno i izravno prionuti rješavanju pitanja u kojima korupcija ima ključnu ulogu, od kršenja ljudskih prava do siromaštva, gladi i nepravde;

Srijeda 13. rujna 2017.

- J. budući da rješavanje problema korupcije zahtijeva zajedničke napore u cilju rješavanja i korupcije na visokoj razini i sitne korupcije u trećim zemljama i državama članicama EU-a, uzimajući u obzir, na osnovi svakog slučaja zasebno, hijerarhijsko pokroviteljstvo, sustave nagrađivanja i klijentelizam u strukturama moći koji često povezuju kaznena djela korupcije i nekažnjenost na najvišoj razini sa sitnom korupcijom, izravno utječući na živote stanovništva i pristupa stanovništva osnovnim uslugama;
- K. budući da se korupcija ne može riješiti bez snažne političke posvećenosti na najvišoj razini, bez obzira na sposobnosti, vještine i spremnost nacionalnih nadzornih i provedbenih tijela;
- L. budući da su gospodarske posljedice korupcije izuzetno negativne, posebno u pogledu njezina učinka na sve veće siromaštvo i nejednakost u društvu, kvalitetu javnih usluga, sigurnost, pristup svim vrstama zdravstvenih usluga i obrazovanju s višim standardom, infrastrukturi, socioekonomskim prilikama za osobnu i ekonomsku emancipaciju, a osobito na gospodarski rast, otvaranje radnih mjesta i prilike za zapošljavanje, te na obeshrabrivanje poduzetništva i manjak ulaganja;
- M. budući da, na primjer, korupcija stoji EU između 179 i 990 milijardi EUR godišnje u smislu BDP-a ⁽¹⁾;
- N. budući da se, prema navodima Svjetske banke, svake godine isplaćuje 1 bilijun USD mita diljem svijeta, pri čemu se procjenjuje da je ukupni iznos gospodarskog gubitka zbog korupcije mnogo puta veći;
- O. budući da je organizirani kriminal, koji je ozbiljan problem u mnogim zemljama i ima prekograničnu dimenziju, često povezan s korupcijom;
- P. budući da djela korupcije i kršenja ljudskih prava najčešće uključuju zloupotrebu ovlasti, manjak odgovornosti, ometanje pravde, neprilичnu uporabu utjecaja i institucionalizaciju raznih oblika diskriminacije, klijentizma i uništavanje tržišnih mehanizama; budući da se pokazalo da postoji snažan međuodnos između korupcije i nedostataka u vladavini prava i dobrom upravljanju i budući da korupcija često dovodi u pitanje djelotvornost institucija i subjekata kojima je povjereno jamčenje uzajamne provjere vlasti i poštovanje demokratskih načela i ljudskih prava, kao što su parlamenti, tijela vlasti koja provode zakone, pravosuđe i civilno društvo; budući da su u zemljama u kojima je vladavina prava narušena korupcijom i provedba i jačanje pravnih okvira ometeni zbog korumpiranih sudaca, odvjetnika, tužitelja, policijskih službenika, istražitelja i revizora;
- Q. budući da su korupcija i kršenje ljudskih prava fenomen koji uključuje nedostatak cjelovitog postupanja i neuspjeh nadležnih tijela i budući da se vjerodostojnost i legitimnost javnih i privatnih organizacija može zajamčiti samo ako se njihovo svakodnevno upravljanje temelji na kulturi strogo utvrđene cjelovitosti postupanja;
- R. budući da se praksama kao što su izborna prijevara, nezakonito financiranje političkih stranaka, kronizam ili percipiran nerazmjerni utjecaj novca u politici uništava povjerenje i vjeru u izabrane predstavnike, izborni proces i vlade, podriiva demokratski legitimitet i vjera javnosti u politiku i prijeto značajnom oslabljivanju građanskih i političkih prava; budući da neodgovarajuća regulacija te manjak transparentnosti i praćenja političkog financiranja mogu stvoriti prilike za neovlašteni utjecaj i uplitanje u vođenje javnih poslova; budući da se optužbe za korupciju mogu upotrijebiti i kao politički instrument za narušavanje ugleda političara;
- S. budući da se korupcijom u sudstvu krše načela nediskriminacije, pristupa pravdi, prava na pošteno suđenje i na učinkovitu pravnu pomoć, koja su od ključne važnosti u provedbi svih drugih ljudskih prava, i za sprječavanje nekažnjavanja; budući da nedostatak neovisnog pravosuđa i javne uprave potiče nepovjerenje u javne institucije dovodeći u pitanje poštovanje vladavine prava i povremeno potpirujući nasilje;

⁽¹⁾ http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/579319/EPRS_STU %282016%29579319_EN.pdf

Srijeda 13. rujna 2017.

- T. budući da je korupciju teško mjeriti jer obično uključuje nezakonite prakse koje se namjerno zataškavaju, iako su neki mehanizmi za utvrđivanje, praćenje, mjerenje i borbu protiv korupcije razvijeni i provedeni;
- U. budući da nove tehnologije kao što je decentralizirano vođenje evidencije transakcije ili tehnike i metodologije istraživanja otvorenog koda pružaju nove mogućnosti za veću transparentnost vladinih aktivnosti;
- V. budući da je veća zaštita ljudskih prava, posebno načela nediskriminacije, važno sredstvo za borbu protiv korupcije; budući da borba protiv korupcije putem kaznenog i privatnog prava podrazumijeva poduzimanje represivnih i korektivnih mjera; budući da su promicanje i jačanje ljudskih prava i vladavine prava ključne komponente uspješnih i održivih antikorupcijskih strategija;
- W. budući da bi se stvaranjem sinergija između kaznenopravnog pristupa i pristupa temeljenog na ljudskim pravima u borbi protiv korupcije mogli ukloniti kolektivni i opći učinci korupcije te spriječiti sustavno smanjivanje ljudskih prava kao izravne ili neizravne posljedice korupcije;
- X. budući da međunarodna borba protiv korupcije ima sve bolji institucionalni i pravni okvir, ali da zbog nedostatka političke volje ili snažnih provedbenih mehanizama postoje značajni nedostaci u njegovoj provedbi; budući da bi pristupom borbi protiv korupcije temeljenom na ljudskim pravima došlo do promjene paradigme i da bi se njime moglo doprinijeti uklanjanju provedbenih nedostataka pomoću postojećih nacionalnih, regionalnih i međunarodnih mehanizama za praćenje izvršavanja obveza o ljudskim pravima;
- Y. budući da je Konvencija Ujedinjenih naroda protiv korupcije jedini pravno obvezujući univerzalni instrument za borbu protiv korupcije koji obuhvaća pet glavnih područja: preventivne mjere, kriminalizaciju i provedbu zakona, međunarodnu suradnju, povrat imovine te tehničku pomoć i razmjenu informacija;
- Z. budući da su postojeće međunarodne obveze dobri mehanizmi za poduzimanje odgovarajućih i razumnih mjera za sprečavanje ili kažnjavanje korupcije u javnim i privatnim sektorima, a posebno u skladu s Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima, Međunarodnim paktom o socijalnim, gospodarskim i kulturnim pravima i drugim mjerodavnim instrumentima za zaštitu ljudskih prava;
- AA. budući da i sudbena tijela, pravobranitelji i nacionalne ustanove za ljudska prava, kao i organizacije civilnog društva mogu odigrati ključnu ulogu u borbi protiv korupcije i da se njihov potencijal može povećati bliskom suradnjom s nacionalnim i međunarodnim agencijama za borbu protiv korupcije;
- AB. budući da bi trebalo poduzeti mjere za borbu protiv korupcije tako što će se povećati transparentnost, odgovornost i poboljšati mjere za borbu protiv nekažnjavanja unutar država, te prioritnim utvrđivanjem razvoja strategija i konkretnih političkih mjera kojima se ne bori samo protiv korupcije, već se njima potiče razvoj i/ili stvaranje javnih politika u tom pogledu;
- AC. budući da civilno društvo i privatni sektor mogu imati odlučujuću ulogu u oblikovanju institucionalne reforme u cilju jačanja transparentnosti i odgovornosti; budući da se mogu izvući pouke iz iskustva stečenog u okviru djelovanja pokreta za zaštitu ljudskih prava u cilju podizanja osviještenosti civilnog društva o štetnim posljedicama korupcije i stvaranja savezništva s državnim institucijama i privatnim sektorom kako bi se poduprli naporu u borbi protiv korupcije;
- AD. budući da nepostojanje medijske slobode ni u konvencionalnim ni u digitalnim medijima ne samo da ograničava temeljno pravo na slobodu izražavanja, nego i pogoduje uvjetima u kojima bujaju netransparentne prakse, korupcija i nepropisno ponašanje; budući da nezavisni mediji i raznolik i pluralistički medijski krajolik imaju važnu ulogu u jamčenju transparentnosti i provjere provodeći istraživanja i razotkrivajući korupciju i povećavajući svijest javnosti o povezanosti korupcije i kršenja ljudskih prava; budući da su u nekoliko zemalja, uključujući države članice EU-a, na snazi zakoni protiv klevete, u smislu kriminalizacije djela koja se smatraju „klevetom”, čime se potencijalno podriva sloboda govora i medija, a zviždači i novinari odvrću od prokazivanja koruptivnih aktivnosti;

Srijeda 13. rujna 2017.

- AE. budući da brojne organizacije civilnog društva, uključujući udruge za borbu protiv korupcije i udruge za zaštitu ljudskih prava, sindikate, istraživačke novinare, blogere i zviždače razotkrivaju korupciju, prijevaru, loše upravljanje i kršenja ljudskih prava usprkos činjenici da se izlažu riziku od mjera odmazde, uključujući na radnom mjestu, tužbi za uvredu i klevetu te osobnoj opasnosti; budući da manjak zakona o zaštiti od odmazde, uvrede i klevete kao i nedostatak neovisnih i vjerodostojnih istraga mogu odvratiti osobe od istupanja; budući da EU ima obvezu zaštititi ih, osobito pružajući im javnu potporu, uključujući prisustvovanje suđenjima braniteljima ljudskih prava te njihovo promatranje i najdjelotvorniju uporabu svojih instrumenata poput Europskog instrumenta za demokraciju i ljudska prava; budući da je jamčenje usklađenosti i ispravne provedbe važećeg zakonodavstva neophodno; budući da bi oni koji razotkriju korupciju trebali imati pravo na zadržavanje povjerljivosti identiteta podložno jamstvima o poštenom suđenju; budući da bi zviždačima trebalo odobriti međunarodnu zaštitu od progona;
- AF. budući da bi borba protiv korupcije trebala uključivati i mjere za iskorjenjivanje organiziranog kriminala, poreznih oaza, pranja novca, utaje poreza, nezakonitih financijskih tokova, kao i mehanizama koji ih omogućuju jer se time sprječavaju održivi razvoj, napredak, blagostanje i odgovornost u državama;
- AG. budući da mnoge treće zemlje još nemaju kapacitete za razmjenu poreznih informacija sa zemljama EU-a i stoga iz tih zemalja ne primaju nikakve informacije o svojim građanima za koje postoji mogućnost da provode utaju poreza;
- AH. budući da je potrebno na odgovarajući način pratiti sredstva EU-a namijenjena trećim zemljama, uključujući u hitnim situacijama, uz jasnu uzajamnu provjeru u zemljama korisnicama kako bi se spriječile prilike za korupciju do koje bi moglo doći i razotkrile zlouporabe i korumpirani dužnosnici;
- AI. budući da je praćenje korupcije i nezakonitih novčanih tokova političko pitanje koje se treba rješavati na sveobuhvatan način, diljem svijeta i preko državnih granica (G20, UN, OECD, Svjetska banka, MMF);
- AJ. budući da je na Međunarodnom forumu za sportski integritet (IFSI) održanom u Lausanni u Švicarskoj u veljači 2017. promicana suradnja između vlada, međunarodnih sportskih tijela i drugih organizacija radi suzbijanja korupcije u sportu;
1. poziva na zajedničko djelovanje na nacionalnoj i međunarodnoj razini u cilju sprječavanja i borbe protiv korupcije s obzirom na to da se korupcija širi preko granica i da je potrebno ohrabrivati veću suradnju među državama i regijama, uz rad organizacija civilnog društva posvećen borbi protiv korupcije; poziva države da se u okviru međunarodnih foruma aktivno uključe u rasprave i donošenje zajedničkih odluka o dobrim praksama i politikama prikladnima za određene situacije u svakoj regiji u cilju suzbijanja korupcije kao međupovezanog složenog i međusektorskog fenomena koji ometa politički, gospodarski i društveni razvoj te potiče međunarodni kriminal, uključujući aktivnosti povezane s terorizmom;
 2. odlučuje da će tijekom svakog zakonodavnog saziva sastavljati redovno izvješće kojim će se izvještavati o aktualnoj situaciji u vezi s korupcijom i ljudskim pravima;
 3. smatra da borba protiv korupcije mora uključivati partnerski pristup između javnog i privatnog sektora i upozorava na to da će neuspjeh u tome da se to postigne učvrstiti siromaštvo, nejednakost i narušavanje ugleda te smanjiti vanjska ulaganja, kao i dovesti u pitanje životne mogućnosti mladih i onemogućiti suzbijanje veze između koruptivnih praksi i terorizma;
 4. zabrinut je zbog slabe provedbe i primjene postojećih nacionalnih i međunarodnih instrumenata za borbu protiv korupcije kao što su Konvencija UN-a protiv korupcije, Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima (Ruggiejeve smjernice), Kaznenopravna konvencija Vijeća Europe o korupciji i Konvencija OECD-a o borbi protiv korupcije; poziva zemlje potpisnice da ih u potpunosti primjenjuju kako bi bolje zaštitile svoje građane; obvezuje se na suradnju s međunarodnim partnerima kako bi se povećao broj država koje su odabrale ojačati demokratske procese i graditi odgovorne institucije;

Srijeda 13. rujna 2017.

5. zabrinut je zbog uznemiravanja, prijetnji, zastrašivanja i odmazde s kojima se suočavaju pripadnici organizacija civilnog društva, uključujući udruge za borbu protiv korupcije i pokrete za ljudska prava, novinare, blogere i zviždače koji razotkrivaju i prokazuju slučajeve korupcije; poziva nadležna tijela da poduzmu sve potrebne mjere za jamčenje njihova fizičkog i psihološkog integriteta i zajamče hitne, temeljite i nepristrane istrage kako bi se odgovorni priveli pravdi u skladu s međunarodnim normama;
6. potiče sudionike sastanka na vrhu o borbi protiv korupcije održanog 2016. u Londonu da ispune preuzete obveze u pogledu rješavanja uzroka korupcije i metoda potrebnih za promicanje transparentnosti te da osiguraju potporu za najugroženije;
7. podsjeća da je razvoj vanjske antikorupcijske strategije EU-a nužan za djelotvornu borbu protiv korupcije i financijskog kriminala;
8. naglašava da su države dužne provesti svoje obveze o ljudskim pravima u skladu s odredbama Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije i potiče zemlje koje tek trebaju postati potpisnice te Konvencije da joj se pridruže; ističe da države moraju spriječiti i, u konačnici, reagirati na sve negativne posljedice korupcije u njihovoj jurisdikciji;
9. potvrđuje odgovornost političkih aktera i poslovnih subjekata da poštuju ljudska prava i da se bore protiv korupcije; ističe potrebu da se u strategije za borbu protiv korupcije uključi perspektiva zaštite ljudskih prava kako bi se provele obavezne i djelotvorne preventivne politike koje se odnose na pitanja kao što su transparentnost, zakoni o pristupu javnim informacijama, zaštita zviždača i vanjske kontrole;
10. preporučuje da EU pojača potporu međunarodnim instrumentima radi veće transparentnosti u gospodarskim sektorima koji su najpodložniji povredama ljudskih prava i korupciji;
11. podupire uspostavu moderne, transparentne i učinkovite politike te pravnih okvira za upravljanje prirodnim resursima i smatra da takve mjere mogu služiti kao moćno oružje protiv korupcije; pozdravlja u tom smislu inicijativu za transparentnost ekstraktivnih industrija (EITI) i poziva EU da poveća svoju potporu kako bi se zemljama bogatima resursima pomoglo da je provedu kao moćan globalni instrument u promicanju transparentnosti i odgovornosti u području upravljanja prihodima od prirodnih resursa; smatra da je uspostava djelotvornog pravnog okvira u cilju da se zajamči da poduzeća i drugi dionici uključeni u lance opskrbe naftom i plinom i rudarstva ispravno primjenjuju načela EITI-ja ključna mjera koju bi EU trebao poticati;
12. preporučuje da se u suzbijanju i borbi protiv nezakonitih financijskih tokova iz Afrike posveti posebna pozornost onim tokovima kapitala koji je pribavljen izvlačenjem rude i minerala iz rudnika u područjima sukoba;
13. napominje da je korupcija složen fenomen koji je ukorijenjen u širokom spektru ekonomskih, političkih, administrativnih, socijalnih i kulturnih faktora i odnosa moći te stoga podsjeća da, razvojna politika mora, ne bi li doprinijela borbi protiv korupcije i pritom se usredotočila na smanjenje siromaštva i nejednakosti i na bolju integraciju, promicati ljudska prava, demokraciju, vladavinu prava i javne socijalne usluge radi poticanja dobrog upravljanja i izgradnje društvenog kapitala, socijalne uključenosti i socijalne kohezije, vodeći pritom računa o kulturnim i regionalnim posebnostima;
14. naglašava da je jedan od najučinkovitijih načina sprečavanja korupcije smanjenje državnih intervencija i birokratskog posredovanja i uspostava jednostavnijih propisa;

Razmatranja o korupciji i ljudskim pravima u bilateralnim odnosima EU-a

15. ističe potrebu utvrđivanja lokalne i demokratske odgovornosti za projekte financirane u okviru programa pomoći EU-a radi jamčenja minimalnih standarda transparentnosti; naglašava da bi se vanjski financijski instrumenti EU-a trebali temeljiti na normama protiv korupcije, uvjetovanosti koja se među ostalim odnosi na rezultate i uključuje jasna mjerila, i obvezama koje su preuzele države partneri kako bi se povećala apsorpcija financijske potpore EU-a;

Srijeda 13. rujna 2017.

16. podsjeća na potrebu za stalnim praćenjem projekata koje financira EU i pozivanje na odgovornost nadležnih tijela zemalja primateljica ako se sredstva EU-a odgovarajuće ne upotrebljavaju i ističe potrebu da se u praćenje provedbe ugovora uključe lokalne organizacije civilnog društva i branitelji ljudskih prava; dodatno ističe potrebu za time da svaki ugovaratelj koji prima sredstva EU-a u potpunosti otkrije sve zatražene informacije, uključujući stvarno vlasništvo i korporativnu strukturu;
17. preporučuje da EU i drugi međunarodni pružatelji bespovratnih sredstava i zajmova provode revizije bespovratnih sredstava, zajmova i paketa pomoći i provedu temeljitu dubinsku analizu vlada i organizacija primateljica kako bi se izbjeglo pružanje „renta” kleptokratskim tijelima vlasti i organizacijama koje ona kontroliraju te njihovim suradnicima; u tom kontekstu zauzima stajalište da je potrebno poticati i stručno ocjenjivanje;
18. ističe ključnu važnost antikorupcijskog plana u postupku pregovora o pristupanju EU-u;
19. poziva EU da, uz klauzulu o ljudskim pravima, u sporazume s trećim zemljama uključi i antikorupcijsku klauzulu kojom bi se zahtijevalo praćenje i savjetovanje i, u najgorem slučaju, određivanje sankcija ili obustava sporazuma u slučaju ozbiljne i/ili sustavne korupcije koja je uzrok teškim povredama ljudskih prava;
20. poziva EU da razvije načela za borbu protiv korupcije velikih razmjera kao kaznenog djela u nacionalnom i međunarodnom pravu, riješi tekuće slučajeve nekažnjavanja korupcije velikih razmjera snažnijom provedbom zakona protiv korupcije i provede reforme radi uklanjanja sustavnih nedostataka u nacionalnim pravnim okvirima koji omogućuju da korupcija velikih razmjera prelazi preko granica i da se izbjegne nadzor državnih financijskih regulatora i poreznih tijela;
21. ističe potrebu da se posebna pozornost posveti trajnom i strukturiranom praćenju i ocjenjivanju učinkovite provedbe Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije u državama članicama EU-a i zemljama s kojima je EU sklopio sporazume ili to namjerava učiniti;
22. poziva Komisiju, Europsku službu za vanjsko djelovanje i države članice da, s obzirom na europsku stečevinu u pogledu borbe protiv korupcije, postanu predvodnicima na međunarodnoj razini i da u državama partnerima Unije promiču borbu protiv korupcije;
23. poziva EU da promiče mjere za borbu protiv korupcije i djelotvorne mehanizme za sudjelovanje javnosti i javnu odgovornost, uključujući pravo na pristup informacijama i provedbu načela otvorenih podataka, u svim bitnim dijalozima i savjetovanjima o ljudskim pravima s trećim zemljama i da financira projekte namijenjene uspostavi, uvođenju i provedbi tih mjera;
24. ističe važnost istraživanja otvorenog koda u pogledu antikorupcijskog istraživanja; poziva EU da odgovarajuće financira organizacije koje djeluju u području istraživanja otvorenog koda i digitalnog prikupljanja dokaza o korupciji radi razotkrivanja korumpiranih dužnosnika i jamčenja odgovornosti;
25. poziva EU da financira istraživanja aplikacija koje se temelje na decentraliziranom vođenju evidencije transakcija koje bi se mogle upotrebljavati za postizanje veće transparentnosti prodaje vladine imovine i praćenje i ulaganje u trag donatorskom novcu u inozemnoj pomoći EU-a te pomoći u rješavanju prijevara glasača;
26. pozdravlja stalne napore u okviru Instrumenta za razvojnu suradnju i Instrumenta za programe u susjedstvu u cilju uspostave i učvršćivanja neovisnih i učinkovitih ustanova za borbu protiv korupcije;
27. poziva ESVD i Komisiju da osmisle zajednički program o ljudskim pravima i borbi protiv korupcije, posebno inicijative za povećanje transparentnosti, borbu protiv nekažnjavanja i jačanje agencija za borbu protiv korupcije; smatra da bi u okviru tih nastojanja trebalo podupirati da nacionalne ustanove za ljudska prava s dokaznom neovisnošću i nepristranošću djeluju i u slučajevima korupcije, uključujući putem istražnog kapaciteta za uspostavu poveznica između korupcije i kršenja ljudskih prava, suradnju s agencijama za borbu protiv korupcije i upućivanja agencijama za kazneni progon i provedbu zakona; također poziva Uniju i države članice da pojačaju svoje programe pravosudne suradnje s trećim državama kako bi promicale razmjenu dobrih praksi i promicale učinkovita sredstva u borbi protiv korupcije;

Srijeda 13. rujna 2017.

28. poziva EU da i dalje podupire ustanove za borbu protiv korupcije uspostavljene u trećim zemljama koje su dokazano neovisne i nepristrane, kao što je Gvatemalanska međunarodna komisija za borbu protiv nekažnjivosti (CICIG), uz inicijative u cilju razmjene informacija i najboljih praksi te bolje izgradnje kapaciteta; potiče te zemlje da tim ustanovama osiguraju sve potrebne alate, uključujući ovlasti u pogledu istraživanja, radi učinkovitog djelovanja;

29. poziva Komisiju i ESVD da dodijele dodatna sredstva za pomoć pri donošenju i provedbi programa zaštite namijenjenih članovima organizacija civilnog društva, uključujući udruge za borbu protiv korupcije i pokrete za zaštitu ljudskih prava, novinare, blogere i zviždače koji razotkrivaju i prijavljuju slučajeve korupcije i kršenja ljudskih prava; ustraje u tome da je pri svakom budućem ažuriranju smjernica EU-a o braniteljima ljudskih prava i razvojnoj potpori ili smjernica o njihovoj provedbi potrebno uključiti izričite reference i mjere za poticanje zaštite ljudskih prava i borbu protiv korupcije kako bi se građanima omogućilo da bez straha od odmazde prijave sumnju na korupciju i kako bi se pružila potpora zajednicama koje su bile suočene s takvim djelima; pozdravlja savjetovanja koja je nedavno pokrenula Komisija u vezi sa zaštitom zviždača; ističe da bi kontaktne točke za ljudska prava u izaslanstvima EU-a također trebale pridavati posebnu pozornost tim ciljanim skupinama i održavati blizak kontakt s lokalnim organizacijama civilnog društva i braniteljima ljudskih prava osiguravanjem njihove međunarodne vidljivosti i zaštite, time također osiguravajući sigurne kanale za prijavu lošeg postupanja;

30. ističe da bi nadzorna tijela, lokalni provedbeni službenici i tužitelji za koje je evidentirano da su neovisni i nepristrani, kao i zviždači i svjedoci konkretnih slučajeva, trebali primiti pomoć i potporu EU-a putem predstavnika na terenu i poziva da sudjeluju u programima osposobljavanja u Europi; naglašava da bi, kada god je to primjereno, ta potpora trebala biti javna;

31. poziva izaslanstva EU-a da iskoriste diplomatske korake i javnu diplomaciju na lokalnoj i međunarodnoj razini za prokazivanje slučajeva korupcije i nekažnjavanja, a posebno kada takvi slučajevi dovode do teškog kršenja ljudskih prava; dodatno poziva izaslanstva EU-a i veleposlanstva država članica da u izvješća za ESVD i države članice uključe izvještaje o korupciji (neovisno o tome je li riječ o sustavnoj analizi ili konkretnim slučajevima);

32. preporučuje da ESVD i izaslanstva EU-a u dokumente o ljudskim pravima i demokratskim strategijama za pojedine države uključe posebnu referencu o poveznici između korupcije i ljudskih prava kada god je to potrebno i da, štoviše, ovo pitanje bude jedan od prioriteta za posebne predstavnike EU-a pri obavljanju njihovih zadaća; osobito traži od EU-a da izravno riješi problem korupcije u dokumentima s programima i strateškim dokumentima za zemlje te da svaku proračunsku potporu trećim zemljama poveže s konkretnim reformama u cilju transparentnosti i drugim mjerama protiv korupcije;

33. preporučuje da bi Europska zaklada za demokraciju i sveobuhvatan mehanizam branitelja ljudskih prava EU-a (protectdefenders.eu) trebali usmjeriti posebne programe na zaštitu aktivista za borbu protiv korupcije koji također doprinose podupiranju ljudskih prava;

34. poziva EU na uspostavljanje mehanizama za pritužbe kako bi ljudi pogođeni njegovim vanjskim djelovanjem mogli uložiti pritužbe na povrede ljudskih prava i korupciju;

35. ponavlja svoj poziv iz prethodnih rezolucija da bi EU trebao čim je prije moguće Vijeću uputiti popis sa sankcijama u slučaju Magnitsky protiv 32 ruska državnih dužnosnika odgovorna za smrt ruskog zviždača Sergeija Magnitskyja radi njegova usvajanja te nametnuti ciljne sankcije protiv njih, i to, primjerice, u vidu zabrane vize za područje cijelog EU-a i zamrzavanja financijske imovine koju imaju unutar Europske unije;

36. ohrabruje države članice EU-a da razmotre donošenje zakona kojima bi se uspostavili jasni kriteriji koji bi omogućili uspostavu crne liste i nametanje ciljanih sankcija pojedincima iz trećih zemalja, kao i članovima njihovih obitelji, koji su teško prekršili ljudska prava ili su odgovorni za počinjenje ili sudjelovanje u djelima velike korupcije ili za naređivanje, kontrolu ili bilo kakvo drugo vođenje takvih djela, uključujući izvlaštenje privatnih i javnih sredstava radi osobne dobiti,

Srijeda 13. rujna 2017.

korupciju povezanu s vladinim ugovorima ili izvlačenjem prirodnih resursa, podmićivanje ili olakšavanje prijenosa nezakonito stečenih sredstava u stranu jurisdikciju; ističe da kriteriji za uvrštavanje na taj popis trebaju biti sastavljeni na temelju dobro dokumentiranih, dopunjujućih i neovisnih izvora i uvjerljivih dokaza te da treba omogućiti mehanizme za prigovor ciljanih osoba; ističe važnost javne razglašenosti tog popisa radi utjecaja na informacije potrebne dužnim subjektima za provedbu među ostalim dubinske analize klijenta u skladu s Direktivom EU-a o sprečavanju pranja novca ⁽¹⁾;

37. poziva EU da se pridržava načela usklađenosti politika u interesu razvoja (članak 208. UFEU-a) i da aktivno doprinosi smanjenju korupcije te da se izravno i izričito bori protiv nekažnjavanja u okviru svojih vanjskih politika;

38. poziva EU na povećanje transparentnosti i odgovornosti svoje službene razvojne pomoći kako bi bila djelotvorno usklađena sa standardima utvrđenima u Inicijativi za transparentnost međunarodne pomoći i međunarodno dogovorenim načelima učinkovitosti; također poziva EU da razvije snažan i sveobuhvatan sustav upravljanja rizikom kako bi se spriječilo da razvojna pomoć doprinosi korupciji u zemljama primateljicama, na primjer povezujući proračunsku potporu s jasnim antikorupcijskim ciljevima; naglašava da je u tu svrhu potrebna uspostava snažnih mehanizama za praćenje provedbe proračunske potpore;

39. poziva Komisiju da, kako bi se iskorijenila korupcija na visokoj razini, u pogledu proračunske potpore obrati pozornost na transparentnost operacija koje podrazumijevaju privatizaciju te se odnose na sklapanje poslova u vezi s javnom imovinom, posebno zemljištima, te da sudjeluje u programima potpore OECD-a za zemlje u razvoju u vezi s korporativnim upravljanjem poduzećima u državnom vlasništvu;

40. poziva Komisiju da podrži zemlje u razvoju koje se bore protiv utaje i izbjegavanja plaćanja poreza pružajući im potporu u izgradnji uravnoteženih, učinkovitih, pravednih i transparentnih poreznih sustava;

41. ustraje u tome da bi EU kao vodeći svjetski donator trebao promicati oblike povezivanja, pri čemu bi pružanje vanjske pomoći EU-a ovisilo o proračunskim reformama usmjerenima na povećanje transparentnosti, povećanje dostupnosti podataka i promicanje zajedničkih pristupa s drugim donatorima.

42. naglašava izrazito negativan učinak korupcije na trgovinu i s njom povezane koristi, na gospodarski razvoj, ulaganja i postupke javne nabave i potiče Komisiju da tu poveznicu uzme u obzir u svim trgovinskim sporazumima i da u njih uključi provedive odredbe o ljudskim pravima i borbi protiv korupcije;

43. ističe da trgovinska politika doprinosi zaštiti i promicanju vrijednosti za koje se EU zalaže i koje su istaknute u članku 2. Ugovora o Europskoj Uniji, primjerice demokracije, vladavine prava, poštovanja ljudskih prava i temeljnih prava te sloboda i jednakosti; naglašava da je dosljednost vanjskih i unutarnjih politika Unije ključna, posebice u pogledu borbe protiv korupcije; naglašava da europski zakonodavci u tom smislu imaju istaknutu ulogu kada je riječ o pospješivanju trgovinskih odnosa, s obzirom na to da je potrebno izbjeći da ti odnosi služe za prijenos korupcijske prakse;

44. trgovinske sporazume smatra ključnim mehanizmom za promicanje antikorupcijskih mjera i dobrog upravljanja; pozdravlja mjere koje je EU u svojoj trgovinskoj politici već poduzeo u svrhu borbe protiv korupcije, primjerice kroz sustav OSP+, poglavlja o održivom razvoju i uvođenje obveze za trgovinske partnere da ratificiraju međunarodne konvencije za borbu protiv korupcije; stoji uz cilj naveden u strategiji „Trgovina za sve” prema kojem u sve buduće trgovinske sporazume treba unijeti sveobuhvatne odredbe za borbu protiv korupcije; u tom smislu poziva da se u buduće trgovinske sporazume unesu odredbe o obvezi pristupanja multilateralnim antikorupcijskim konvencijama, poput Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije i Konvencije OECD-a o borbi protiv korupcije, kao i da se u sklopu sveobuhvatnog pristupa uvedu horizontalne odredbe koje bi se u postojeće trgovinske sporazume integrirale prilikom njihovih revizija;

⁽¹⁾ SL L 141, 5.6.2015., str. 73.

Srijeda 13. rujna 2017.

45. ističe da bi potpisnice trgovinskih sporazuma trebale poduzimati mjere kojima se promiče aktivno sudjelovanje privatnog sektora, organizacija civilnog društva i domaćih savjetodavnih skupina u provedbi antikorupcijskih programa i odredbi sadržanih u međunarodnim trgovinskim i investicijskim sporazumima; smatra bi se zaštita zviždača trebala razmotriti za uvrštavanje u buduće sporazume o trgovini jednom kada taj sustav počne funkcionirati na razini EU-a;

46. prepoznaje važnost pružanja jasnih smjernica i potpore poduzećima da osmisle djelotvorne postupke za sukladnost u pogledu borbe protiv korupcije u sklopu svoga poslovanja, posebno za MSP-ove preko posebnih odredbi u trgovinskim sporazumima kako bi im se omogućilo da se uhvate u koštac s korupcijom; naglašava da, kada je riječ o sukladnosti, jednoobrazni pristup nije moguć; poziva Komisiju da razmotri pružanje pomoći za projekte izgradnje kapaciteta za borbu protiv korupcije, poput dijeljenja najboljih praksi i obuke kojima bi se državama i poslovnom sektoru pomoglo riješiti sve izazove s kojim bi se u tom smislu mogli suočiti;

47. pozdravlja stupanje na snagu Sporazuma WTO-a o olakšavanju trgovine u veljači 2017. kojim se uspostavljaju mjere za borbu protiv korupcije u globalnoj trgovini; smatra, međutim, da donošenje ili izmjena zakonodavstva samo po sebi nije dovoljno, odnosno da je ključna provedba; ističe da reformu zakonodavstva treba popratiti obukom u pravosuđu, javnim pristupom informacijama i mjerama za povećanje transparentnosti te poziva države članice EU-a da u svojoj borbi protiv korupcije međusobno surađuju u tim pitanjima; ističe također da bi se trgovinskim sporazumima moglo omogućiti lakše praćenje nacionalnih reformi u pogledu antikorupcijskih politika;

48. poziva Komisiju da u svim pregovorima o budućim trgovinskim sporazumima postigne dogovor o provedivim antikorupcijskim odredbama i odredbama o sprečavanju pranja novca te da se provedba tih antikorupcijskih odredbi učinkovito prati; poziva u tom smislu države članice da podupru unošenje antikorupcijskih odredbi u pregovaračke mandate, kako je to Komisija predložila u nacrtima mandata koje im je podnijela; pozdravlja unošenje antikorupcijskih odredbi u pregovarački mandat za ažuriranje sporazuma između EU-a i Meksika; poziva Komisiju da nastavi ulagati napore u borbu protiv korupcije povećanom transparentnosti pregovora o trgovinskim sporazumima i unošenjem odredbi koje za cilj imaju bolju zakonodavnu suradnju i jačanje integriteta carinskih postupaka i globalnih lanaca vrijednosti; smatra da su za borbu protiv korupcije potrebne odredbe o suradnji, primjerice u pogledu razmjene informacija te administrativne i tehničke pomoći, kako bi se dijelile i promicale najbolje prakse kojima će se doprinijeti jačanju vladavine prava i poštovanja ljudskih prava; potiče Komisiju da odredi jasne i relevantne uvjete i pokazatelje uspješnosti kojima će se omogućiti bolja procjena i prikaz rezultata;

49. ističe da je tijekom provedbe sporazuma važno održavati trajan i redovit dijalog s trgovinskim partnerima EU-a kako bi se zajamčilo da se ti sporazumi, a posebno njihove antikorupcijske odredbe, na odgovarajući način prate i provode; prima na znanje prijedlog koji je Komisija iznijela u svojoj strategiji „Trgovina za sve” prema kojemu bi se u slučajevima sistemske korupcije i propusta u upravljanju uspostavili savjetodavni mehanizmi i poziva Komisiju da razmotri da se u slučajevima sistemske korupcije i nepoštovanja antikorupcijskih obveza ili međunarodnih standarda u području borbe protiv korupcije, kao što su OECD-ov zajednički standard izvješćivanja, Akcijski plan OECD-a za smanjenje porezne osnovice i premještanje dobiti, središnji registar krajnjeg vlasništva te preporuke FATF-a, suspendiraju povlastice koje se uživaju na temelju ugovora; poziva Komisiju da odredi jasne i relevantne uvjete i pokazatelje uspješnosti kojima će se omogućiti bolja procjena i prikaz rezultata; poziva, nadalje, Komisiju da u onim slučajevima u kojima se vlade korisnici ne budu u dovoljnoj mjeri pridržavale dogovorenih mjera pruži odlučan, proporcionalan i brz odgovor; poziva Komisiju da uspostavi mehanizme za savjetovanje s trgovinskim partnerima za slučajeve sistemske korupcije te da omogući razmjenu stručnog znanja kako bi se pružila pomoć zemljama koje provode antikorupcijske mjere.

50. napominje da trgovinski sporazumi moraju sadržavati obvezne i provedive klauzule o ljudskim pravima kojima se osigurava da privatna poduzeća i državne vlasti poštuju ljudska prava i najviše društvene i okolišne standarde, što je od ključne važnosti za borbu protiv korupcije;

Razvoj obavještajnih informacija EU-a o korupcijskim mrežama i posrednicima

51. poziva ESVD da predvodi uspostavu radnih skupina među veleposlanstvima država članica i izaslanstvima EU-a u trećim zemljama putem kojih diplomatski dužnosnici mogu analizirati i razmjenjivati informacije o strukturi i djelovanju lokalnih koruptivnih mreža do najviših razina moći te izrađivati obavještajne informacije radi sprečavanja tajne suradnje EU-a s kleptokratskim režimima; smatra da bi takve informacije trebalo prenositi institucijama EU-a putem diplomatskih

Srijeda 13. rujna 2017.

i sigurnih kanala; dodatno predlaže da izaslanstva EU i veleposlanstva država članica potiču bliske kontakte s lokalnim stanovništvom, osobito putem redovitog dijaloga s istinskim i neovisnim organizacijama civilnog društva, novinarima i braniteljima ljudskih prava radi prikupljanja pouzdanih informacija o lokalnoj korupciji te uhvaćenim ključnim akterima i dužnosnicima;

52. zauzima stajalište da bi korporacije također trebale podnositi prijave tijelima EU-a kada god im se ponudi mito i/ili se od njih zatraži da ulažu u treće zemlje putem lokalnih posrednika ili fiktivnih poduzeća kao partnera;

53. ističe da, u svjetlu prikupljenih informacija, valja podijeliti smjernice za pojedine zemlje s civilnim i vojnim razmještenim subjektima i donatorskim agencijama EU-a radi podizanja osviještenosti o rizicima uključenima u dogovore s lokalnim ugovarateljima, privatnim sigurnosnim poduzećima i pružateljima usluga čiji bi stvarni vlasnici mogli biti povezani s kršenjem ljudskih prava i korumpiranim mrežama;

Usklađenost unutarnjeg i vanjskog djelovanja

54. vjeruje da EU može postati pouzdan i utjecajan lider u borbi protiv korupcije samo ako se na odgovarajući način suoči s problemima organiziranog kriminala, korupcije i pranja novca unutar svojih granica; u tom smislu žali što Komisija nije poduzela daljnje korake u vezi sa svojim izvješćem iz 2014. o suzbijanju korupcije u EU-u cilju provođenja nove analize o korupciji unutar država članica EU-a, čime bi se bio povećao kredibilitet EU-a u provedbi ambicioznog antikorupcijskog plana u okviru njegove vanjske politike; ističe da bi Komisija i institucije EU-a trebale provoditi redovito, ambiciozno i temeljito izvješćivanje i samoprocjene u skladu s odredbama Konvencije UN-a protiv korupcije i njezina mehanizma za revizije i poziva Komisiju da predoči daljnju politiku i zakonodavne inicijative za borbu protiv korupcije te da snažno potiče veći integritet i transparentnost u državama članicama;

55. napominje da bi se dekriminalizacijom korupcije u bilo kojoj državi članici EU-a umanjila vjerodostojnost javne politike kao i smanjila sposobnost EU-a da zahtijeva ambiciozan antikorupcijski plan na globalnoj razini; podržava bližu suradnju između država članica EU-a i Europskog revizorskog suda;

56. ponovno zahtijeva od država članica da po potrebi izmijene svoje kaznene zakone kako bi uspostavile nadležnost nacionalnih tužitelja i sudova u pogledu istraživanja i osuđivanja kaznenih djela podmićivanja ili pronevjere državnih sredstava neovisno o tome gdje je zločin počinjen dok god se prihvodi od tih kaznenih djela nalaze u dotičnoj državi članici ili se ondje vrši pranje tih prihoda ili dok je god osoba „usko povezana” s državom članicom, osobito u smislu svoga državljanstva, boravišta ili stvarnog vlasništva nad poduzećem čije se sjedište ili podružnice nalaze u državi članici;

Doprinos EU-a pristupu protiv korupcije temeljenom na ljudskim pravima na multilateralnim forumima

57. poziva države članice EU-a da na razini UN-a pokrenu raspravu o povećanju normi o neovisnosti i mandatima agencija za borbu protiv korupcije na temelju iskustva OHCHR-a, Međunarodnog koordinacijskog odbora za nacionalne institucije za ljudska prava i tijela UN-a, posebno Vijeća UN-a za ljudska prava u odnosu na nacionalne ustanove za ljudska prava (Pariška načela);

58. ističe potrebu da se osnaži veza između agencija za borbu protiv korupcije i nacionalnih ustanova za ljudska prava na temelju mandata nacionalnih ustanova za ljudska prava za suzbijanje korupcije kao mogućeg uzroka izravnog i neizravnog kršenja ljudskih prava;

59. podsjeća na svoj zahtjev državama članicama EU-a da podrže osnivanje funkcije posebnog izvjestitelja UN-a o financijskom kriminalu, korupciji i ljudskim pravima sa sveobuhvatnim mandatom, što uključuje plan usmjeren na ciljeve i periodično ocjenjivanje antikorupcijskih mjera koje države poduzimaju; poziva države članice EU-a da preuzmu vodeću ulogu u aktiviranju potpore među državama članicama Vijeća UN-a za ljudska prava i da postanu pokrovitelji rezolucije kojom će se uspostaviti mandat;

Srijeda 13. rujna 2017.

60. traži od UN-a da radi veće učinkovitosti donese normativni instrument o nezakonitim financijskim tokovima;

61. naglašava potrebu da se poboljšaju nacionalna i međunarodna komunikacija o korupciji i kampanje za podizanja razine osviještenosti kojima je cilj sudjelovanje građana kako bi se istaknula činjenica da korupcija ima negativan učinak na ljudska prava i da, među ostalim, dovodi do socijalne nejednakosti, manjka socijalne pravde i sve većih razina siromaštva; potiče EU da izradi i provede konkretne programe o postojećim kaznenim i postupovnim zakonima i mehanizmima pritužbe; ističe da obrazovanje i nepristrano, neovisno informiranje javnosti imaju ključnu ulogu u podučavanju socijalnih vještina i načela integriteta koji služe javnom interesu, pridonose vladavini prava i socijalnom i gospodarskom razvoju društva;

62. preporučuje da se ispitivanje korupcije kao uzroka kršenja ljudskih prava, ali i posljedice zlouporabe ljudskih prava i slabe vladavine prava uključi u univerzalni periodični pregled kao način rješavanja korupcije i promicanja transparentnosti i najbolje prakse; naglašava ulogu koju bi civilno društvo moglo imati u doprinosu tom procesu;

63. potiče produblivanje međunarodnih obveza u cilju da se suzbijanje korupcije postavi u središte ciljeva održivog razvoja UN-a kao mehanizma borbe protiv globalnog siromaštva;

Korupcija i trgovina ljudima

64. izražava zabrinutost zbog toga što se trgovina ljudima može olakšati korumpiranjem aktera s različitim razinama povjerenih ovlasti kao što su policija, carinski službenici, tijela granične kontrole i imigracijske službe, a koji se mogu oglušiti na trgovinu ljudima, tolerirati je ili organizirati ili biti sudionici u njoj;

65. u tom pogledu ističe važnost mjera protiv korupcije kao što je poticanje transparentnosti i odgovornosti u upravama uvođenjem standardiziranog mehanizma za borbu protiv korupcije i jamčenjem bolje koordinacije u strategijama za borbu protiv trgovine ljudima;

66. ističe istaknutu ulogu koju mogu imati rodno osjetljivi pristupi u izradi politika za borbu protiv korupcije u okviru trgovine ljudima;

Poslovanje i ljudska prava

67. potiče sve države članice UN-a, a posebno države članice EU-a, da u cijelosti provedu Vodeća načela UN-a o poduzetništvu i ljudskim pravima i da u svoj nacionalni akcijski plan za ljudska prava (kako se zahtijeva u skladu s Akcijskim planom EU-a za ljudska prava i demokraciju) uključe konkretne obveze o antikorupcijskim mjerama ili da donesu posebne zakone protiv mita;

68. pozdravlja činjenicu što se u nekim nacionalnim akcijskim planovima država članica EU-a upućuje na korupciju te u tom smislu predlaže posebne mjere za sprečavanje i kažnjavanje koruptivnih praksi i podmićivanja koje mogu dovesti do kršenja ljudskih prava; preporučuje da EU podupire dodatne mjere za promicanje donošenja i provedbe kodeksa i standarda protiv podmićivanja/korupcije radi usklađenosti u poduzećima i da bi poduzeća koja se natječu za javne ugovore trebala imati uspostavljene čvrste kodekse protiv podmićivanja i korupcije te načela za dobro porezno upravljanje; mišljenja je da bi zlouporabu javnih sredstava, nezakonito bogaćenje ili podmićivanje trebalo kažnjavati dodatnim posebnim kaznama u skladu s kaznenim pravom ako takva djela, kao rezultat korupcije, izravno dovode do kršenja ljudskih prava;

69. pozdravlja izmjenu Računovodstvene direktive o objavljivanju informacija koje se ne odnose na financije kao i informacija o raznolikosti⁽¹⁾ u pogledu uvjeta o izvješćivanju za velika poduzeća i grupacije, uključujući o njihovim nastojanjima u pogledu ljudskih prava i borbe protiv korupcije; potiče poduzeća da objave sve bitne informacije u skladu s predstojećim smjernicama koje će objaviti Komisija;

⁽¹⁾ SL L 330, 15.11.2014., str. 1.

Srijeda 13. rujna 2017.

70. ponavlja svoj poziv svim državama i EU-u, da se aktivno i konstruktivno uključe u tekući rad otvorene međuvladine radne skupine UN-a za transnacionalne korporacije i druga poslovna poduzeća s obzirom na ljudska prava u cilju da se uspostavi pravno obvezujući instrument za prevenciju, istraživanje, traženje pravne zaštite i pristup pravnoj pomoći u slučaju kršenja ljudskih prava, uključujući ona koja su rezultat korupcije; poziva države da poduzmu sve potrebne korake kako bi se omogućili privatni postupci za traženje odštete od počinitelja djela korupcije u skladu s člankom 35. Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije;

71. poziva EU i njegove države članice da primjene Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća;

Otimanje zemljišta i korupcija

72. i dalje je zabrinut zbog stanja u pogledu otimanja zemljišta uslijed koruptivnih praksi korporacija, stranih ulagača, nacionalnih i međunarodnih državnih aktera, dužnosnika i tijela vlasti; ističe da se korupcijom često omogućuje otimanje zemljišta prisilnim iseljavanjem tako da se, među ostalim, trećim stranama olakšano odobrava kontrola nad zaraženim zemljištem bez suglasnosti onih koji žive na njemu;

73. ističe da istraživanja pokazuju da je korupcija široko rasprostranjena u upravljanju zemljištem i da sve više pogađa sve faze kupnje zemljišta, što ima brojne negativne posljedice na ljudska prava, od prisilnog raseljavanja stanovništva bez odgovarajuće naknade do ubojstva branitelja zemljišta⁽¹⁾; osim toga, sa zabrinutošću napominje da postoji rizik od toga da se kršenja ljudskih prava povećaju u kontekstu sve veće potražnje za hranom, gorivom i robom te zemljišnih ulaganja sve većih razmjera u zemljama u razvoju;

74. podsjeća na to da financijski sektor ima ključnu ulogu u sprečavanju korupcije koja naročito omogućuje utrku za zemljištem; ponavlja da bi banke i financijske institucije trebale provesti „dubinsku analizu klijenta” kako bi se borile protiv pranja novca povezanog s korupcijom te osigurati da ulagači kojima pružaju potporu poduzimaju stvarne mjere dužne pažnje u području ljudskih prava; poziva EU i njegove države članice da obvežu poduzeća na objavljivanje pojedinosti u vezi s aktivnostima stjecanja zemljišta u trećim zemljama i da pojačaju svoju potporu zemljama u razvoju kako bi se osigurala učinkovita provedba Dobrovoljnih smjernica o odgovornom upravljanju zemljišnim, ribarstvenim i šumskim resursima kao sredstvom za borbu protiv korupcije pri kupnji zemljišta;

Izbori i funkcioniranje demokratski izabranih tijela

75. naglašava da bi jedan od ciljeva borbe protiv korupcije trebao biti zaustavljanje teških zloporaba kojima se narušavaju demokracija, politički procesi te promicanje neovisnog, nepristranog i učinkovitog sudstva; poziva na jačanje uloge političkih stranaka kao kanala demokratskog zastupništva i političkog sudjelovanja tako da ih se opremi na učinkovite načine; napominje da je u tom smislu stoga ključna regulacija političkog financiranja, uključujući utvrđivanje donatora i drugih financijskih izvora za očuvanje demokracije;

76. napominje sa zabrinutošću da izborne prijevare te korupcija povezana s izbornim procesom i radom izabranih predstavničkih tijela i skupština izrazito potkopavaju povjerenje u demokratske institucije i slabe građanska i politička prava te onemogućuju jednako i pošteno predstavljanje građana i pritom dovode u pitanje vladavinu prava; prima na znanje pozitivnu ulogu misija za promatranje izbora koje doprinose ispravnoj provedbi izbora i podržavaju reformu izbornog zakona; potiče daljnju suradnju sa specijaliziranim međunarodnim tijelima kao što su Vijeće Europe ili OESS u tom području;

77. ističe konkretnu potrebu o zadržavanju najviših mogućih etičkih standarda i transparentnosti u djelovanju međunarodnih organizacija i regionalnih skupština zaduženih za zaštitu i promicanje demokracije, ljudskih prava i vladavine prava povezivanjem institucija i profesija diljem svijeta u cilju izgradnje kapaciteta i poticanja zajedničke kulture

⁽¹⁾ Olivier De Schutter, „Tainted Lands. Corruption in Large-Scale Land Deals” u International Corporate Accountability Roundtable & Global Witness (studen 2016.). <https://www.globalwitness.org/en/campaigns/land-deals/tainted-lands-corruption-large-scale-land-deals/>

Srijeda 13. rujna 2017.

integriteta; ističe potrebu za promicanjem transparentnih praksi razradom kodeksa ponašanja i posebnih mjera u pogledu transparentnosti radi sprečavanja i istraživanja bilo kakvih prijevара ili nepravilnog postupanja;

78. ističe potrebu za strogom regulacijom lobiranja u skladu s načelima otvorenosti i transparentnosti, s ciljem jamčenja jednake mogućnosti pristupa donositeljima odluka za sve interesne skupine i iskorjenjivanja korupcije te uklanjanja rizika kršenja ljudskih prava; poziva EU i države članice da prepoznaju i osude sve oblike skrivenog, neetičnog i nezakonitog lobiranja; poziva EU da promiče transparentno donošenje odluka i zakonodavne postupke i u državama članicama i u odnosima s trećim zemljama;

79. u svjetlu posljednjih otkrića o azerbajdžanskim „praonicama rublja” snažno osuđuje pokušaje azerbajdžanskog i drugih autokratskih režima u trećim zemljama da nezakonitim sredstvima vrše utjecaj na europske donositelje odluka; traži da Parlament provede sveobuhvatnu istragu o spomenutim navodima i, u širem smislu, o utjecaju tih režima; traži da Parlament donese snažne mjere kako bi se spriječila takva korupcija jer se njome narušavaju vjerodostojnost i legitimitet djelovanja Parlamenta, uključujući u pogledu ljudskih prava;

Velika sportska natjecanja i poveznica s kršenjem ljudskih prava i korupcijom

80. i dalje je zabrinut zbog ozbiljnih kršenja ljudskih prava, uključujući radnička prava i korupciju na visokoj razini, povezanih s najvažnijim međunarodnim sportskim natjecanjima i povezanim velikim infrastrukturnim projektima; potiče suradnju između tijela nadležnih za sport i međunarodnih agencija za borbu protiv korupcije i nevladinih udruga kako bi se utvrdile transparentne i provjerljive obveze o ljudskim pravima kojih se trebaju pridržavati organizatori velikih sportskih natjecanja i oni koji se nadmeću kako bi im bili domaćinom; ističe da bi ti kriteriji trebali biti dio kriterija za dodjelu organizacije takvih natjecanja;

81. smatra da i veliki nevladini međunarodni sportski savezi trebaju uložiti i pojačati svoje napore u borbi protiv korupcije i njezinom suzbijanju, isto tako nevladini međunarodni sportski savezi trebali bi priznati svoj dio odgovornosti za poštovanje ljudskih prava; stoga je potrebno dodijeliti veće ovlasti nacionalnim agencijama za borbu protiv korupcije u pogledu istraživanja i kažnjavanja slučajeva korupcije u području velikih nevladinih međunarodnih saveza;

82. smatra da su korupcija na visokoj razini u upravi u području sporta, namještanju ishoda susreta, dogovorima o odobrenju, nabavi, odabiru lokacija, nezakonitom klađenju i dopingu te uključenost organiziranog kriminala naštetili vjerodostojnosti sportskih tijela;

83. smatra da integritet u sportu može doprinijeti planu globalnog razvoja i dobrom upravljanju na međunarodnoj razini;

Porezne oaze

84. potiče na provedbu politika nulte tolerancije u odnosu na porezne oaze i pranje novca i na povećanje međunarodnih normi o transparentnosti te potiče dublju međunarodnu suradnju u cilju utvrđivanja vlasništva nad tajnovitim fiktivnim poduzećima i trustovima koji se upotrebljavaju kao kanali za utaju poreza, prijevара, nezakonitu trgovinu, tokove kapitala, pranje novca i korištavanje korupcijom;

85. snažno se zalaže za provedbu standarda za javno izvješćivanje po zemljama u Europi i trećim zemljama, pri čemu bi multinacionalna poduzeća trebala biti obvezna podnositi izvješća s osnovnim financijskim informacijama za svaku jurisdikciju u kojoj djeluju radi sprečavanja korupcije i izbjegavanja poreza;

86. podsjeća na odgovornost EU-a u borbi protiv prakse izbjegavanja poreza koju provode strane transnacionalne korporacije i pojedinci te u rješavanju tereta nezakonitih financijskih tokova iz zemalja u razvoju koji ometa mogućnost iskorištavanja dostatnih sredstava za ispunjavanje obveza u pogledu ljudskih prava;

Srijeda 13. rujna 2017.

87. pozdravlja europske inicijative za razvoj globalne razmjene informacija o stvarnom vlasništvu u cilju učvršćivanja učinkovitosti zajedničkih standarda izvješćivanja koji mogu pomoći u razotkrivanju lošeg financijskog postupanja;

88. potiče globalnu suradnju u ulaženju u trag ukradenoj imovini i sigurnom vraćanju te imovine zakonitim vlasnicima; ponavlja da EU ima dužnost pomoći trećim zemljama da povrate nezakonito stečenu imovinu pohranjenu u financijskim sustavima država članica EU-a i nekretnine te da kazneno gone počinitelje, pomagače i posrednike; snažno potiče EU da tom pitanju od velike važnosti za treće zemlje koje prolaze kroz proces demokratizacije da prednost, ponajprije rješavanjem pravnih prepreka i nedostatka spremnosti na suradnju iz financijskih središta; u tom pogledu ističe važnost zapljene odvajanja zapljene imovine od osude u državi tražiteljici u svrhu pružanja uzajamne pravne pomoći i postupka u progonima kada postoje dostatni dokazi o lošem postupanju;

89. podsjeća na to da je korupcija usko povezana s aktivnostima kao što su pranje novca, utaja poreza i nezakonita trgovina; naglašava u svjetlu toga da bi transparentnost trebala biti temelj svih strategija za borbu protiv korupcije;

90. naglašava da EU na svim relevantnim međunarodnim forumima mora kao prioritet promicati borbu protiv poreznih oaza, bankovne tajne i pranja novca, ukidanje prekomjerne obveze čuvanja profesionalne tajne, javno izvještavanje multinacionalnih poduzeća za svaku zemlju pojedinačno i javne registre stvarnih vlasnika poduzeća; ističe da je većina alata za borbu protiv izbjegavanja i utaje poreza prikladna za borbu protiv korupcije i pranja novca;

Sloboda medija

91. ističe izuzetnu važnost neovisnih medija, i digitalnih i konvencionalnih, u borbi protiv korupcije i osuđivanju kršenja ljudskih prava; poziva Komisiju da se posveti i suprotstavi mogućim negativnim posljedicama zakona protiv kleveta u trećim zemljama i ponovno poziva sve države članice da razmotre dekriminalizaciju klevetanje i primjenjuju samo građanske parnice kao način za zaštitu nečijeg ugleda; ističe da je digitalna sigurnost važan element za zaštitu aktivista; snažno preporučuje da se transparentnost vlasništva i sponzorstva medija utvrdi nacionalnim zakonodavstvom;

92. zahtijeva jače isticanje slobode medija kao značajnog elementa u međunarodnim odnosima EU-a s trećim zemljama; smatra da bi politički dijalog i suradnja koje EU vodi s trećim zemljama u pogledu osiguravanja provedbe reformi medija trebali biti otvoreni, transparentni i podložni provjeri; u tom kontekstu poziva EU da se pobrine da projekti EU-a u trećim zemljama među ostalim služe zaštiti medijskih sloboda i uključuju organizacije civilnog društva; poziva EU da javno osudi uvođenje zakona kojima se ograničavaju slobode medija i djelovanje organizacija civilnog društva;

93. promiče vrijednosti otvorenog i sigurnog interneta u podizanju osviještenosti o koruptivnim praksama pojedinaca, organizacija i vlada i izražava zabrinutost zbog toga što oni koji nastoje ograničiti slobode na internetu to čine kako bi izbjegli odgovornost;

94. ustraje u tome da bi javno ugovaranje trebalo biti pravedno, odgovorno, otvoreno i transparentno radi sprečavanja i razotkrivanja krađe ili zlouporabe novca poreznih obveznika;

95. ističe da na svim forumima za dijalog s trećim zemljama, uključujući bilateralne forume, EU treba naglašavati koliko je bitno poštovati pravo na pristup javnim informacijama; osobito ističe potrebu za utvrđivanjem standarda koji jamče potpun i najbrži mogući pristup takvim informacijama, jer je brzina pristupa od ključne važnosti za napore koji se ulažu u osiguranje poštovanja ljudskih prava i borbu protiv korupcije; poziva EU da promiče pristup javnim informacijama i u državama članicama i u trećim zemljama;

Srijeda 13. rujna 2017.

o

o o

96. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica i Europskoj središnjoj banci.
